

GHID DE VIZITĂ

A photograph of the Château de Chenonceau, a Renaissance chateau in France, built on a bridge over the Loire River. The chateau features a central section with five arches and a smaller tower on the left. The building is reflected in the calm water of the river. The sky is a clear, pale blue.

CHÂTEAU DE
CHENONCEAU

CASTELUL CHENONCEAU, CASTELUL DAMELOR

Katherine Briçonnet 1494 - 1526

Soția lui Thomas Bohier, Controlor general al Finanțelor lui Francisc I, Katherine Briçonnet a fost adevăratul creator al castelului original, numit apoi Casa Bohier, construit după planurile unui Palat Venețian. Ea a fost prima dintre „Doamnele” de la Chenonceau, care au jucat un rol major în înfrumusețarea monumentului și a grădinilor acestuia.

Diana de Poitiers 1499 – 1566

În 1547 Regele Henri II-lea a dăruit Chenonceau favoritei sale Diana de Poitiers, care a îmbinat frumusețea, inteligența și sensul afacerilor... Aceasta creează grădinile castelului printre cele mai spectaculoase și moderne din vremea aceea. Construind celebrul pod peste râul Cher, dotează Chenonceau-ul cu o arhitectură unică din lume.

Caterina de Medici 1519 – 1589

Văduva lui Henri II, Caterina de Medici o îndepărtează pe Diana, înfrumusețează grădinile și continuă lucrările de arhitectură. Ea va ridica o galerie cu două etaje pentru a organiza sărbători somptuoase. Devenind regentă, Caterina conduce treburile împărăției din Cabinetul Verde, aducând fastul italian la Chenonceau și impunând autoritatea tânărului rege.

Luiza de Lorraine 1553 – 1601

În 1589, la moartea soțului său Henri III, Luiza de Lorraine se retrage la castel și ține doliu în alb după cum era obiceiul la curte. Uitată de toți, ea se luptă să păstreze un stil de viață de regină văduvă. Își dedică timpul lecturii, operelor de caritate și rugăciunii. Moartea sa marchează sfârșitul prezenței regale la Chenonceau.

Luiza Dupin 1706 – 1799

În secolul al XVIII-lea, încântătoarea reprezentantă a Iluminismului, Luiza Dupin redă fastul său castelului. Ea ține un salon luminos și este înconjurată de o elită de scriitori, poeți, oameni de știință și filozofi, cum ar fi Montesquieu, Voltaire sau Rousseau. Protecția chibzuită a Chenonceau-ului, ea îl va salva în timpul Revoluției. Își doarme somnul de veci în parcul Francueil.

Apolline, comtesse de Villeneuve 1776-1862

În 1799, Apolline de Guibert se căsătorește cu contele de Villeneuve, care moștenise castelul Chenonceau de la mătușa lui, Louise Dupin. Cei doi se dedică aspirației de a-i reda splendoarea de odinioară prin restaurarea monumentului, recrearea grădinilor, etc. Fiind pasionată de botanică, contesa plantează platanii de pe celebra Marea Alee, restaurează Grădina Verde și reintroduce dudul alb.

Marguerite Pelouze 1836 – 1902

În secolul al XIX-lea, Marguerite Pelouze, făcând parte din burghezia industrială, decide ca în 1864 să facă din castel și parcul său un loc sublim după gustul său fastuos. Ea va cheltui o avere pentru a restaura, ca în timpul Diane de Poitiers. O afacere politică dubioasă îi va cauza ruina sa. Până în 1913, Chenonceau este vândut și revândut.

Simonne Menier 1881 - 1972

În timpul primului război mondial, departe de tranșee, Chenonceau cunoaște durerile războiului. Simone Menier, asistentă șef, administrează spitalul instalat în cele două galerii ale castelului, transformate și echipate pe cheltuielile familiei sale (ciocolata Menier). Până în 1918, vor fi îngrijiți mai mult de 2000 de răniți. Vitejia sa a inspirat numeroase acte de rezistență în timpul celui de-al doilea război mondial (1939-1945).

Construind castelul Chenonceau pe râul Cher în secolul al- XVI-lea (16-lea), Thomas Bohier și soția sa Katherine Briçonnet au distrus cetatea și moara fortificată aparținând familiei de Mărci păstrând decât donjonul : Turnul de Mărci, pe care îl transformă după gustul Renașterii.

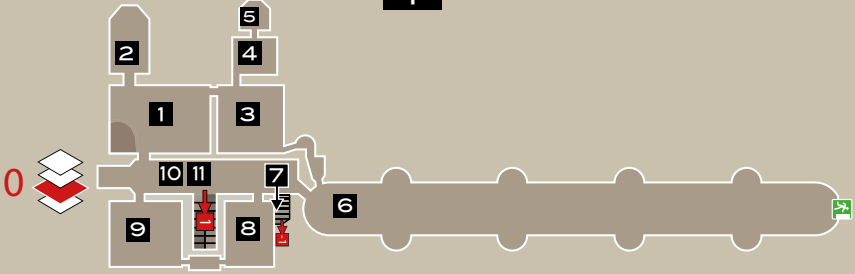
Terasa familiei Marques (*Terrasse des Marques*) reproduce aspectul vechiului castel medieval, delimitat de șanțurile de fortificație.

Deasemenea lângă turn, subzistă fântâna ornamentată cu o himeră și un vultur, emblema familiei de Mărci.

Avansând către Castel, construit pe pilonii masivi de piatră ai vechii mori fortificate, descoperim poarta de intrare monumentală. Fiind din epoca lui François I-ul, din lemn sculptat și vopsit, ea poartă : în stânga, armoariile lui Thomas Bohier, în dreapta, cele ale soției sale Katherine Briçonnet – constructorii castelului Chenonceau- are situată deasupra lor salamandra lui François I-ul și inscripția în latină : “FRANCISCUS DEI GRATIA FRANCORUM REX - CLAUDIA FRANCORUM REGINA” («*Francis, prin mila Domnului, Regele Francilor și Claudia, Regina Francilor*»).

TERASA I TURNUL DE MĂRCI

În această încăpere, se aflau soldații armați care aveau sarcina de protecția regală.

Șemineul din secolul al-XVI-lea este ornamentat cu blazonul lui Thomas Bohier. Pe ușa din stejar se găsește (deasemenea în stilul Renașterii), sub figurile sfinților lor (Sfânta Caterina și Sfântul Toma), deviza lui Thomas Bohier și a lui Katherine Briçonnet : «S'il vient à point, me souviendra» - adică : «Dacă reușesc să construiesc Chenonceau-ul, lumea își va aduce aminte de mine».

Pe pereți, câteva tapiserii de Flandre din secolul al-XVI-lea reprezintă scene din viața la castel, o cerere în căsătorie, la vânătoare.

Cufărele sunt de stil gotic și Renaștere. În secolul al-XVI-lea, în ele se puneau argintăria, vesela și tapiseriile cu care Curtea se deplasa de la o locuință la alta.

Pe tavanul cu grinde aparente se află inscripția cele 2 litere de «C» împletite, de Caterina de Medici.

Pe sol subzistă vestigiile unei majolică din secolul al-XVI-lea.

CAMERA DE GARDĂ

Din Camera de Gardă se intră în Capelă pe o ușă desupra căreia se află statuia Fecioarei Maria. Canaturile acestei uși din stejar, cu picturi înfățișându-i pe Hristos și Sfântul Toma, poartă înscrise cuvintele Sfintei Evanghelii după Ioan: „INFER DIGITU TUUM HUC - DNS MEUS ET DEUS ME” („Adu degetul tău încoace - Tu ești Domnul meu și Dumnezeu meu”).

Vitraliile din secolul al-XX-lea (1954), (originalele au fost distruse de bombardamentul din 1944), au fost realizate de către renumitul sticlar Max Ingrand.

În Loggia, în dreapta, se află Fecioara cu copilul în brațe realizată din marmură de Carrare de către Mino da Fiesole.

Tribuna regală a fost realizată în 1521, dominând naosul, era locul unde reginele asistau la slujbă.

În dreapta altarului, masa sfântă construită din bloc de piatră lucrată cu minuțiozitate este ornată cu deviza lui Bohier. Încă mai putem citi pe ziduri inscripții în engleza veche, datând din 1543 și din 1546, rămase de la gărzile scoțiene ale Reginei Maria Stuart: la dreapta după intrare, „Mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu” și „Nu te lăsa biruit de rău”.

Pe pereți, se află picturi cu subiecte religioase :

- Il Sassoferato : Fecioara cu voal bleu
- Alonso Cano : Isus propovăduind în fața lui Ferdinand și Izabela
- Jouvenet : Adormirea Maicii Domnului
- Sebastiano del Piombo : înhumat
- Murillo : Sfântul Antoine de Padoue
- Școala Flamandă din secolul al XV-lea : Buna Vestire.

În tipul Revoluției Franceze capela a fost salvată datorită Doamnei Dupin proprietara din aceea epocă, care a avut ideea de a face o rezervă de lemne, mascând astfel caracterul religios al capelei.

CAPELA

Această încăpere a fost camera favoritei Regelui Henri II, și anume Diana de Poitiers căreia i-a dat în dar castelul Chenonceau. În 1559, la moartea lui Henri II, omorât într-o luptă războinică de către Căpitanul gărzilor sale scoțiene, Gabriel Montgomery, regina Caterina de Medici a cerut Dianei să-i restituie Chenonceau-ul, dându-i în schimb castelul Chaumont-sur-Loire. Restaurarea sa se datorează Doamnei Pelouze. Șemineul realizat de Jean Goujon, sculptor francez de la Școala din Fontainebleau, poartă (cât și plafonul în formă de compartimente) inițialele lui Henri II și a lui Caterina de Medici : H și C, împletite pot forma litera D de la Diana de Poitiers. Patul cu baldachin, fotoliile Henri II acoperite cu piele de Cordoue și magnifica masă din marquetărie de lângă pat sunt în stilul Renașterii. Un bronz foarte frumos din secolul al-XIX-lea al lui « Diana din Anet » evocă amintirea favoritei regale. Deasemenea, pe șemineu se poate remarca un portret a lui Caterina de Medici realizat de artistul Sauvage.

Două tapiserii de Flandres din secolul al-XVI-lea, de dimensiuni considerabile reprezintă :

- Triumful Forței, reprezentată printr-un car tras de doi lei și înconjurată de personaje din Vechiul Testament.

Pe marginea superioară, fraza latină se poate traduce prin : « Cel care iubește din toată inima sa darurile cerești nu dă înapoi niciodată în fața faptelor pe care Mila îi dictează ».

- Triumful Carității. Reprezentată de scene biblice, aceasta ține într-o mână o inimă și cu cealaltă arată soarele. Deviza latină se traduce prin : « Cel care are o inimă puternică în necazuri va primi la moartea sa ca recompensă Harul ».

În stânga ferestrei : Hristos dezbrăcat de hainele sale de Ribalta, realizatorul lui Ribera. În dreapta șemineului : Fecioara cu copilul de Murillo. Sub această tapiserie, o bibliotecă unde se află arhivele Chenonceau-ului, dintre care un exemplar este expus în vitrină, permite de a recunoaște semnăturile lui Thomas Bohier și Diana de Poitiers.

CAMERA DIANEI DE POITIERS

De o parte și de alta a ușii, două dulapuri italiene din secolul al-XVI-lea.

Pe pereți, o colecție de picturi printre care cele mai importante sunt :

- Tintoretto : Împărăteasa din Seba și Portretul unui Doge
- Jordaens : Silène beat
- Golsius : Samson și Leul
- Ribera : Trei episcopi
- Jouvenet : Isus alungă pe cei ce vindeau în Templu
- Spranger : Scenă alegorică pictată pe metal.
- Veronese : Capul unei femei
- Van Dyck : Dragostea cu maimuțe
- Andrea del Sarto: Sfânta Familie
- Bassano: Scene din viața Sfântului Benedict
- Correggio: O martiră
- Jouvenet: Eliodor
- Poussin: Fuga în Egipt, Răpirea Hebei, Răpirea lui Ganymède.

astă încăpere, al cărei nume amintește culoarea preferată a Catherinei de Medici, verdele, pe care îl regăsim în tavanul autentic din secolul al XVI-lea, îi servea acesteia de cabinet de lucru. După ce a devenit regentă a Franței, la moartea soțului său Henri al II-lea, a condus treburile.

CABINETUL VERDE

În această cameră mică de lângă cabinetul de lucru, Catherine de Medici își instalase bogata bibliotecă. De aici putem descoperi o praveștițe minunată spre râul Cher, insula și Grădina lui Diana.

Plafonul din anul 1525 este din stejar cu compartimente, în stil italian, cu forme de chei mici care atârnă, este unul dintre primele plafonuri cu compartimente cunoscut în Franța.

El poartă inițialele constructorilor Castelului T.B.K și anume Thomas Bohier și Katherine Briçonnet.

Tavanul este realizat din lemn de castan, care alungă păianjenii.

BIBLIOTECA

Din camera Diane de Poitiers, putem ajunge la galerie printr-un pasaj mic.

În 1576, după planurile lui Philibert de l'Orme, Caterina de Medici a ordonat construcția unei galerii, realizată de Jean Bullant, pe podul numit Diana de Poitiers.

Lungă de 60 metri, largă de 6 metri, luminată de 18 ferestre, cu solul pardosit de tuf calcaros și ardezie și cu plafonul cu grinde aparente, este o magnifică sală de bal.

Ea a fost inaugurată în 1577 când Caterina de Medici a dat o sărbătoare în onoarea fiului său Regele Henri III.

În fiecare extremitate, două șemineuri frumoase în stilul Renașterii, unul dintre ele fiind decorul care împrejmuște ușa Sud care duce spre malul stâng al râului Cher.

La începutul secolului al XIX-lea, galeria va fi împodobită cu medaliaoane care proveneau de la Muzeul Petits Augustins și care reprezentau figuri istorice celebre.

În timpul Primului Război Mondial, Domnul Gaston Menier, proprietarul lui Chenonceau, a amenajat pe cheltuielile sale, un spital cu diverse servicii care ocupau toate sălile Castelului.

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, râul Cher materializa linia de demarcație. Astfel intrarea Castelului se găsea în zona ocupată (malul drept). Galeria, a cărei ușă Sud făcea accesul pe malul stâng, permitea Rezistenței de a trece numeroase persoane în zona liberă.

GALERIA

Bucătăriile din Chenonceau sunt instalate pe temelii enorme care formează primii doi piloni masivi plasați în albia râului Cher.

Oficiul este o sală mică cu două bolte intersectate cu ogive. Șemineul din secolul al-XVI-lea este cel mai mare din Castel, lângă el aflându-se cuptorul de pâine.

Oficiul face legătura între :

- sufrageria rezervată personalului din castel și în vechime nobililor care o înconjurau pe Diana de Lorraine.
- măcelăria unde încă se mai văd cârligele pentru suspendarea vânatului și butucii pentru tăierea cărnii.

- cămara asigură stocarea alimentelor
- un pod care făcea accesul la bucătărie. Traversând de la un pilon la altul, se poate vedea o platformă unde acostau vapoarele pentru aprovizionare (după o legendă, ea este numită Baia Diane sau Baia Reginei). Bucătăriile (în stilul Renașterii) în timpul Primului Război Mondial, au primit un echipament modern care a impus transformarea Castelului în spital.

BUCĂTĂRIILE

În această încăpere se găsește unul dintre cele mai frumoase șemineuri în stilul Renașterii. Pe placa de deasupra căminului, se află deviza lui Thomas Bohier : «S'il vient à point, me souviendra» - care face ecou la armoariile sale de deasupra ușii, încadrate de două sirene.

Mobilierul este compus din trei bufete franceze din secolul al XV-lea și un cabinet italian din secolul al XVI-lea care este excepțional prin încrustările din nacru și fildeș gravate cu penița, cadou de căsătorie făcut lui François II și Maria Stuart.

Pe perete, portretul lui Diana de Poitiers în Diana vânează de Primaticcio, pictor de la Școala din Fontainebleau. Tabloul a fost pictat la Chenonceau în 1556 ; cadrul său poartă armoariile lui Diana de Poitiers, ducesă de Etampes.

De o parte și de alta : trei portrete de bărbați de Ravesteyn, un Autoportret de Van Dyck și Femeia cu gulerăș de Mierevelt.

Lângă, un portret mare de Laure Victoire Mancini în Diana vânează. Nepoata lui Mazarin, soția lui Louis II, Duce de Vendôme, Ducesă de Mercœur, ea a fost proprietara castelului Chenonceau în secolul al XVII-lea.

În jurul ferestrei : ArhimArhimede de Zurbaran și Doi episcopi: Școala Germană din secolul al XVII-lea.

În dreapta șemineului, Cele Trei Grații de Van Loo reprezintă domnișoarele de Nesle : Doamnele de Châteauroux, de Vintimille, de Mailly, trei surori, au fost favoritele succesive ale Regelui Louis XV.

SALONUL FRANÇOIS I-UL

În amintirea vizitei făcute la Chenonceau pe 14 Iulie 1650, Louis XIV va oferi mai târziu, unchiului său Ducele de Vendôme, portretul său realizat de Rigaud – cu un cadru extraordinar realizat de Lepautre, compus numai din patru bucăți din lemn imense – cât și mobilierul acoperit de tapiserii de Aubusson și o consolă a celebrului ebenist Boulle.

Pe șemineul în stilul Renașterii, Salamandra și Hermina evocă amintirea lui François I-ul și a Reginei Claude de Franța.

Cornișa care înconjoară plafonul cu grinde aparente, poartă inițialele Bohier (T.B.K.)

Pe peretele estic, Copilul Isus și Sfântul Ioan Botezătorul de Rubens, cumpărat de la Joseph Bonaparte, așezat pe tronul Spaniei de fratele său Napoléon I.

În salon este prezentată o colecție de picturi Franceze din secolele XVII și XVIII :

- Van Loo : Portretul Regelui Louis XV

- Nattier : «Prințesa de Rohan»

- Netscher : Portretul lui Chamillard, ministrul lui Louis XIV și Portret de bărbat.

- Jean Ranc : Portretul lui Philippe V, Regele Spaniei și nepotul lui Louis XIV.

Deasemenea, un tablou mare, portretul lui Samuel Bernard, banchierul lui Louis XIV realizat de Mignard.

Portretul lui Samuel Bernard un om foarte bogat și tatăl Doamnei Dupin, realizat de Nattier, inspira grație și inteligență.

Louise Dupin (1706 - 1799), străbunică prin alianță cu George Sand, a fost proprietara Chenonceau-ului în secolul al XVIII-lea. Protectoarea Enciclopediștilor, ea a primit pe Voltaire, Rousseau, Montesquieu, Diderot, Alembert, Fontenelle et Bernardin de Saint-Pierre. Bunătatea, generozitatea și inteligența sa au cruțat Chenonceau-ul de distrugere în timpul Revoluției Franceze.

SALONUL LOUIS XIV

Vestibulul este acoperit de o serie de bolți de ogive unde cheile boltei decalate unele față de altele, formau o linie din bucăți.

Coșurile (sculpturi decorative) sunt ornate cu frunze, cu trandafiri, cu capete de înger, cu himere și cu cornul abundenței.

Realizat în 1515, este unul dintre cele mai frumoase exemple de sculptură decorativă de la Prima Renaștere Franceză.

La intrare deasupra ușilor, două nișe adăpostesc statuile Sfântului Ioan Botezătorul (Sfântul patron al Chenonceau-ului) și a unei Madone italiene în stilul lui Luca Della Robbia.

Masa de vânătoare din marmură italiană este în stilul Renașterii cu un leu venețian deasupra. Deasupra ușii de la intrare, un vitraliu modern (1954) realizat de sticlarul Max Ingrand, reprezintă legenda Sfântului Hubert.

Accesul la scară se face din vestibul printr-o ușă de stejar din secolul al XVI-lea.

Batantii sculptați ai acestei uși reprezintă Legea Veche (sub forma unei figuri de femeie cu ochii bandați cu o carte și un baston de pelerin) și Legea Nouă (cu fața descoperită, ținând o palmă și o cupă).

Scara care duce la primul etaj este remarcabilă deoarece este una dintre primele scări drepte - sau rampă pe rampă - construită în Franța după modelul italian.

Ea este acoperită de o boltă înclinată cu nervuri tăiate în unghi drept, arcurile fiind ornate cu chei, chesoanele sunt decorate cu figuri umane, fructe și flori (anumite motive au fost deteriorate în timpul Revoluției).

Scara are două rampe fiind separată de un palier formând loggia cu balustradă de unde se vede râul Cher.

Un medalion vechi foarte frumos care indică a doua treaptă, reprezintă bustul unei femei cu părul răvășit.

VESTIBULUL

Vestibulul de la primul etaj este pavat cu lespezi mici din pământ ars cu modelul unui crin traversat de un pumnal.

Plafonul este din grinde aparente.

Deasupra ușilor, pe medalioanele din marmură aduse din Italia de Caterina de Medici, sunt vizibili împărați romani :

Galba, Claude, Caligula, Vitellius și Néron.

Următoarele șase tapiserii de Audenarde din secolul al XVII-lea, reprezintă scene de vânătoare după tablourile lui Van der Meulen.

Vestibulul are ieșire spre balcon de unde putem vedea Turnul și Terasa familiei Marques, construite pe structura fostei fortărețe medievale.

În dreapta, grădina lui Diana de Poitiers înconjurată de terase, este păzită de Cancelarie. În partea opusă, grădina lui Caterina de Medici, mult mai intimă cu bazinul său central.

VESTIBULUL KATHERINEI BRIÇONNET

Această cameră este denumită astfel în amintirea celor două fii și celor trei nurori ale Caterina de Medici.

Fiii sale : Regina Margot (soția lui Henri IV), Elisabeta de Franța (soția lui Filip II de Spania), nurorile sale : Maria Stuart (soția lui François II) Elisabeta de Austria (soția lui Charles IX) și Luiza de Lorraine (soția lui Henri III).

Tavanul fals din secolul al XVI-lea este alcătuit din panourile din anticamera apartamentelor lui Louise de Lorraine.

Șemineul este în stilul Renașterii.

Pe pereți se află câteva tapiserii de Flandres din secolul al XVI-lea care reprezintă : Scaunul de domnie al Troiei și răpirea lui Elena
Jocurile de Circ din Amfiteatru și Încoronarea Regelui David.

În stânga șemineului, un fragment din tapiseria din secolul al XVI-lea evocă un episod din viața lui Samson.

Mobilierul este compus dintr-un pat mare cu baldachin, de două bufete în stil gotic deasupra cărora se află două busturi de femei din lemn policrom din secolul al XV-lea și de un cufăr de călătorie bătut cu cuie două folii și două mese în stil renașcentist, din care o masă de castel.

Pe pereți :

- Rubens : «Adorarea Magilor», cumpărat de la Regele Spaniei, este detaliul lucrării care se află la Muzeul Prado.
- Mignard : «Portretul Ducesei de Olon»
- Școala italiană din secolul al XVII-lea : «Apolon la Admète Argonautul».

CAMERA CELOR CINCI REGINE

Camera Caterinei de Medici este decorată cu un plafon din lemn cu compartimente pătrate, pictate și aurite. În aceste compartimente se poate citi diferite inițiale. Găsim blazonul de Medici și în partea centrală literele « C » și « H » împletite, inițialele lui Caterina și Henri II. Celelalte compartimente sunt decorate cu motive vegetale sculptate, reamintind plafonul din cabinetul verde. În această cameră există un mobilier frumos sculptat și tapiserii rare de Flandres, datând din secolul al XVI-lea.

Acestea din urmă, redă o temă biblică, viața lui Samson.

Aceste tapiserii sunt remarcabile prin bordurile lor cu imagini de animale simbolizând proverbe ca Abilitatea este superioară Vicleniei și fabule ca Racul și Stridia.

În centrul camerei, patul cu baldachin fiind în stilul Renașterii, este ornat cu frize, pilaștrii, portrete din profil inspirate de medaliile antice. În partea dreaptă a patului, o pictură pe lemn realizată de Le Corregge, reprezintă Învățătura dragostei. O copie a acestei picturi se află la Galeria Națională din Londra.

Șemineul și solul din lespezi din lut ars sunt în stilul Renașterii.

CAMERA CATERINEI DE MEDICI

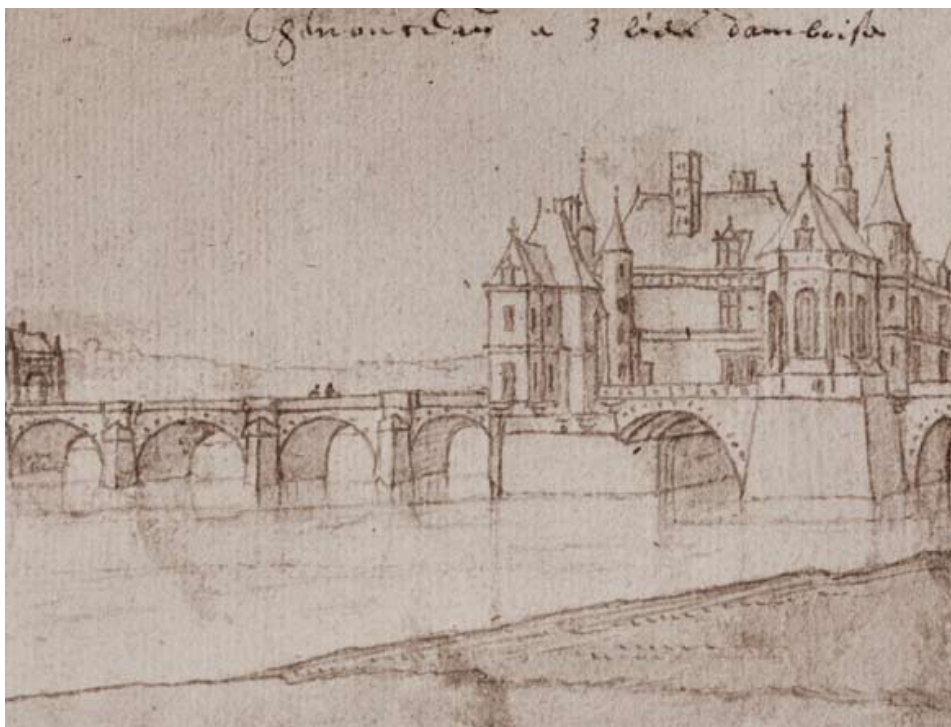
Camera Caterinei de Medici permite accesul la două apartamente mici, în care se află cabinetul stampelor. Prima încăpere pune în valoare un plafon magnific decorat cu o pânză pictată, și un șemineu elegant, mărturia decorației Chenonceau-ului de către Doamna Dupin în secolul al XVIII-lea.

În a doua încăpere care are vederea spre râul Cher, plafonul și șemineul sunt în stilul Renașterii.

Acest cabinet reunește o colecție completă și variată de desene, gravuri și stampe reprezentând castelul în epoci diferite. Din secolul al XVI-lea de la Diane de Poitiers, de la desenele cu sanguină (primul document unde apare podul) până la acuarelele arhitecților din secolul al XIX-lea, urmărim etapele majore de la construcția castelului Chenonceau, schimbările proiectelor diferiților proprietari, dar și elaborarea grădinilor.

În Galeria Médicis, situată la primul etaj al monumentului, descoperiți o colecție inedită de tablouri, tapiserii, mobilier și obiecte de artă : «Castelul Chenonceau», pictură semnată Pierre-Justin Ouvrié (1806-1879), «râul Cher» tapiserie de Neuilly (1883), bufet din două corpuri din Evul mediu, mobilier provenind de la Castelul Chenonceau... fără a uita prețiosul Cabinet de Curiozități. Diversele documente și arhive ne ajută să înțelegem mai bine etapele construcției și momentele marcante din istoria castelului. Vizita este întregită de prezentarea biografică, de-a lungul secolelor, a celor opt Doamne remarcabile care au călăuzit soarta castelului Chenonceau.

CABINETUL STAMPelor

Această încăpere ne amintește de Cezar, Duc de Vandom, fiul regelui Henri IV și a lui Gabriela de Estrées, unchiul lui Louis XIV, care în 1624 devine proprietarul Chenonceau-ului.

Legenda spune că **Omul cu mască de fier** ar fi chiar al doilea dintre fii săi, și anume François de Vendôme, duce de Beaufort. Încarcerat la Vincennes după tentativa de asasinare a cardinalului Mazarin, evadează în împrejurări care par desprinse din povești. În urma acestui eveniment, César de Vendôme aranjează căsătoria primului său fiu, Louis de Mercœur, cu o nepoată a cardinalului Mazarin, Laura Vittoria Mancini, pentru a pecetlui astfel reconcilierea. Petrecerea a avut loc la Chenonceau, la 14 iulie 1650, în prezența regelui Ludovic al XIV-lea, a reginei-mamă și a cardinalului. Așa a ajuns portretul monarhului, donat de el însuși, în salonul care îi poartă numele. Tânăra pereche a primit castelul Chenonceau drept cadou de nuntă la 4 februarie 1651, când și-au celebrat căsătoria la Paris.

Se poate remarca :

- un plafon foarte frumos cu grinde aparente care susțin o cornișă decorată de tunuri.
- Șemineul în stilul Renașterii a fost pictat și aurit în secolul al XIX-lea cu armoariile lui Thomas Bohier.
- Fereastra care se deschide spre Vest este înconjurată de două cariatide din lemn datând din secolul al XVII-lea.

Pereții sunt împodobiți de trei tapiserii de Bruxel din secolul al XVII-lea Ciclul de Cérés, ilustrând mitul de schimbare a anotimpurilor.

Bordurile frumoase, tipice de Bruxelles, reprezintă ghirlande de fructe și flori care ies din cornul abundenței.

Patul cu baldachin și mobilierul din această încăpere sunt în stilul Renașterii.

În stânga ferestrei :

- Murillo : «Portretul Sfântului Iosiv».

CAMERA LUI CEZAR DE VANDOM

Această cameră evocă amintirea Gabrielei de Estrées, favorita și marea dragoste a Regelui Henri IV, și mama fiului său legitim Cezar de Vendôme.

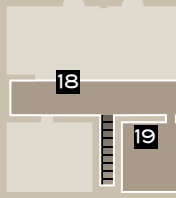
Plafonul cu grinde aparente, solul, șemineul și mobilierul sunt în stilul Renașterii.

Aproape de patul cu baldachin, o tapiserie de Flandres din secolul al XVI-lea numită Scene din viața de la castel, Dragostea.

Pe ceilalți trei pereți se află una dintre cele mai rare tapiserii și anume tapiseria denumită Lunile lui Lucas : Iunie (zodia Cancerului, Tunderea oilor), Iulie (zodia Leului, Vânătoarea de șoimi), August (zodia Fecioarei, Plata Secerătorilor). Modelele picturale au fost realizate de Lucas de Leyde, prietenul lui Dürer. Deasupra cabinetului, un tablou aparținând lui Michiel Coxie supranumit „Raffaello flamand” (secolul al XVI-lea) o înfățișează pe Sfânta Cecilia, protectoarea muzicienilor. Deasupra ușii, Ribalta: Pruncul cu mielul.

CAMERA GABRIELEI DE ESTREES

În acest vestibul de la etajul al doilea găsim în stare intactă restaurările realizate în secolul al XIX-lea pentru doamna Pelouze, proprietara castelului la acea vreme, de către arhitectul Roguet, discipolul lui Viollet le Duc.

Remarcați tapiseria de Audenaarde din secolul al XVI-lea care descrie Bătălia de la Kosovo Polje (Bătălia din Câmpul cu Mierle - 15 iunie 1389). Ieșirea nesigură din această bătălie dintre prinții creștini din Balkani și imperiul Otoman s-a încheiat cu pacea dintre regina Serbiei,

Milica și Sultanul Bayezid I.

De o parte și de alta tapiseriei, două lucrări de Pierre Justin Ouvrié, prieten cu Eugène Delacroix reprezintă Castelul Chenonceau. Cele două bufete, cele două mese, cât și pavajul solului sunt în stilul Renașterii.

VESTIBULUL BOURBON VENDÔME

Pe 1 August 1589, Luiza de Lorraine se retrage la Chenonceau pentru rugăciune și meditație, după asasinatul soțului său Regele Henri III, de către călugărul Jacques Clément.

Înconjurată de o suită restrânsă de fideli și îmbrăcată tot timpul în alb după cum era obiceiul pentru doliul regal, ea va fi numită «Regina Albă».

Camera sa a putut să fi reconstituită păstrând plafonul de origine. Ea este împodobită de atributele doliului : fulgi (sau pene simbolizând suferințele), lacrimi din argint, lopeți de gropari, cingători de văduve, coroane de spini și litera greacă lambda (Λ) inițiala lui Luiza, împletită cu litera Heta (H) de la Henri III, al cărui portret de François Clouet împodobeste turnulețul din colț

Un Hristos în stil gotic cu coroana de spini, scena religioasă (elementul unui panou sculptat datând din secolul al XVI-lea) și un Scănel de rugăciune subliniază atmosfera funebră și de rugăciune din această încăpere. Sculptura în marmură din secolul al XIV-lea, o Madonă a lui Trapani, de Nino Pisano.

Patul și mobilierul sunt din secolul al XVI-lea.

Călugărițele din ordinul Capucinilor, pe care Louise de Lorena dorea să le aibă aproape, oferindu-le găzduire la etajul al treilea al castelului, s-au întors la mănăstire abia în secolul al XVII-lea.

CAMERA LUIZEI DE LORRAINE

GRĂDINA DIANEI

Structura acestei grădini este neschimbată încă de la crearea ei de către Diane de Poitiers, în schimb designul ei actual este de Achille Duchêne (1866-1947). Această grădină este comandată de Cancelaria care era casa administratorului Caterinei de Medici.

Două alei perpendiculare și altele două în diagonală delimitează astfel opt triunghiuri mari de peluză decorate în formă de spirale cu pomișori din lemnul maicii domnului (12000 m²). În centrul ei se regăsește fântâna arteziană originală, ca de pe vremea Diane de Poitiers.

Terasele înalte care protejează grădina de inundațiile râului Cher sunt decorate cu cupe de ornament și permite de a descoperi arbuști, tise, arbuști din salbă moale, cimișiri și dafini care rimează cu desenele masivilor. Vara înfloresc mai mult de o sută de tulpini de hibiscus. Între acești arbuști, rândurile de flori evidențiază geometria riguroasă a acestei grădini.

În jurul grădinii, pereții care susțin terasele sunt îmbrăcați cu trandafiri cățărători Iceberg.

GRĂDINA CATERINEI

Mai « intimă » (5500m²), Grădina Reginei Caterinei de Medici este imaginea rafinamentului.

Cu vedere la apă și parc, aleile permit o vedere magnifică spre fațada de vest a castelului. Designul său se bazează pe cinci panouri cu peluză în jurul unui elegant bazin în formă circulară, și din loc în loc cimișiri în formă de sferă.

În Est, grădina este mărginită de un perete cu vedere spre șanțul unde se află trandafiri pe spalier « Clair-Matin ».

Tulpini de trandafiri desenează armonios conturul. Perspectiva care se dechide la Nord spre Grădina Verde și Orangerie se datorește lui Bernard Palissy.

GRĂDINA VERDE

Proiectată de Lordul Seymour în 1825 pentru contesa de Villeneuve, proprietarul din acea epocă și botanist renumit, care a dorit un parc englez, această Grădina Verde se află în fața Grădinei Caterinei în partea de Nord.

O colecție de arbori remarcabili umbrește această împrejmuire cu iarbă. Acești arbori cu ramuri seculare se compun din: trei platani, trei cedri albaștri, un brad din Spania, un catalpa, un castan, doi brazi de Douglas, doi sequoia, un salcâm, un nuc negru și un stejar verde. În fața Fântânii Renascentiste, un Hortolus (micro peisaj) oferă un evantai de vegetale și de soiuri de viță-de-vie din Valea Loarei. În secolul al XVI-lea, Caterina de Medici a ales acest loc pentru a găzdui menajeria sa și coliviile sale.

GRĂDINA Russell Page

Ivite din arhivele de familie, planșele originale ale lui Russell Page (documente inedite și găsite) au inspirat direct această grădină.

Deschis în vara lui 2018, acesta este un adevărat omagiu adus acestui peisagist ilustru, maestru a numeroși tieri creatori contemporani. Fauna lui François Xavier Lalanne, sculptor și Maestru al lucrului în bronz, îmbogățește straturile acestei grădini „englezești” și redescoperă Chenonceau după minunata Expoziție retrospectivă din 1991. Russell Page și François Xavier Lalanne își răspund aici, într-o artă în care toate visele sunt permise, unde animalele și vegetalul se întâlnesc...

Russell Page inventează toate grădinile pe care le creează, grădina lui ideală... Inspirat de cântecul păsărilor și de culorile florilor, așa cum un pictor îți pregătește paleta. O grădină care caută pur și simplu să ne emoționeze și să ne redea spontaneitatea copilăriei.

GRĂDINA DE FLORI

Grădina de flori se poate vizita și vă invită la plimbare. Este organizată în douăsprezece pătrate împrejmuite de meri și trandafiri Queen Elisabeth, și se întinde pe mai mult de un hectar. O echipă de zece grădinari cultivă o sută de varietăți de flori care se taie și care sunt folosite pentru decorarea florală a castelului și mai mult de 400 tufe de trandafiri. Astfel, vizitatori pot descoperi numeroase varietăți de legume și plante. De asemenea flori care uimesc cum ar fi tuberozele și agapantele. În cele două sere vechi se plantează semințele și se cultivă bulbi de zambile, amarilis, narcise și lalele. Astfel, păsările și animalele din parcul castelului profită de armonia din apropierea ei.

LABIRINTUL

Labirintul italian este situat într-o poiană de 70 hectare, a fost dorința lui Caterina de Medici, este plantat pe mai mult de un hectar cu 2000 de tise. În centrul său, un foișor permite de a avea o vedere de ansamblu. Acest edificiu mic este îmbrăcat din răchită vie. Deasupra sa se află statuia lui Venus lângă care se află statuia unei nimfe care poartă copilul Bacchus se ridică în vârful unui trunchi din lemn de cedru. O plantație de carpeni marcată cu vase plantate cu merișori și de iederă înconjoară labirintul lăsându-vă să descoperiți la est, monumentalele Cariatide de Jean Goujon. Aceste Cariatide, Pallas și Cybele, și Atlanții, Hercule și Apollo, care împodobeau fațada castelului, au fost reunite în spatele labirintului.

CLĂDIRIA DOMURILOR

Construită de Caterina de Medici, această clădire cu acoperișul în stilul " Philibert de l'Orme" adăpostește Apoteca Reginei, Cabinetul de Științe, restaurantul (Terasa Domurilor) și Pivnița istorică.

APOTECA REGINEI

Creată de Caterina de Medici, cea mai ilustră dintre „doamnele” de la Chenonceau, ea renaște în locul unde a fost creată odinioară. Această nouă sală de muzeu, de proporții remarcabile, prezintă o colecție foarte rară de Albarelli, vase de conservare, cutii pentru pastile, vase ceramice pentru siropuri, borcane din faianță pentru theriac și mojară, care îl fac un loc excepțional în Valea Loarei. Primele remedii semănau un pic cu „remediile vrăjitoarelor”: coarne de cerb, ochi de raci, melci, broaște râioase... bale de melc (folosite și în zilele noastre). Apotecarii au dezvoltat ulterior preparate pe bază de plante. Cele mai folosite sunt cultivate în „Grădina de Plante”, principala sursă medicinală din acea vreme.

CABINETUL DE ȘTIINȚE

O colecție unică în genul ei, creată între 1743 și 1747, la castelul Chenonceau. Cele mai multe dintre aceste „mașini” prețioase au fost realizate de Dupin de Francueil, fiul proprietarului (soțul doamnei Dupin, celebră în frecventarea saloanelor), ajutat de secretarul său, un anume Jean Jacques Rousseau, al cărui „Discurs asupra Științelor și Artelor” l-a făcut celebru în 1750. Aceste instrumente se referă atât la mecanică și optică, cât și la astronomie, și formează o gamă excepțională pentru cercetare și pedagogie. Primele Cabinete ale Renașterii, moștenitoare ale Camerelor Minunilor, erau dedicate în principal istoriei naturale. În secolul al XVIII-lea, ele au devenit Cabinete de Fizică, cum ar fi cel de la Chenonceau, iar apoi au cedat locul lor muzeelor.

ORANJERIA

Construită în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea și destinată inițial să adăpostească portocali și lămâi în timpul iernii, Oranjeria se află în fața Grădinii Verzi, unde puteți admira o colecție de arbori remarcabili. Un paradis de liniște, terasa sa are vedere spre profilul elegant al castelului. Întregul complex poate fi închiriat pentru evenimente private, de întreprinderi sau de familie.

ORANJERIA ȘI SALONUL SĂU DE CEAI

propun, în grădina de iarnă, un meniu de mâncăruri sărate și creații dulci, realizate de șeful nostru de patiserie.

PIVNITA DOMURILOR

Podgoria castelului a supraviețuit mai multe secole, iar proprietarii care s-au succedat au produs, rând pe rând vinuri de prestigiu. Pivnița Domurilor, o pivniță istorică din secolul al XVI-lea, cu bolti superbe, adaposteste mai multe spații în care puteți descoperi, degusta și cumpăra vinuri, cum ar fi cele de AOC Touraine Chenonceaux, precum și produse legate de universul viței de vie...

- 1 CAȘĂ DE BILETE
- 2 LABIRINT
- 3 CARIATIDE
- 4 CANCELARIE
- 5 GRĂDINA DIANEI
- 6 CASTEL - TERASAȘ - TURNIL MARQUES
- 7 GRĂDINA CATHERINEI
- 8 TERASA DOMURILOR
- 9 CABINETUL DE ȘTIINTE
- 10 APOTECA
- 11 PIVINITA DOMURILOR
- 12 RESTAURANTUL T' ORANGERIE
- 13 GRADINA VERDE
- 14 GRADINA RUSSELL PAGE
- 15 FERMA DİN SECOLUL AL XVII-LEA
- 16 GRĂDINA DE LEGUME
- 17 GRĂDINA DE PLANTE MEDICINALE
- 18 PARCUL CU MĂGARI
- 19 SPAȚIU DE PICNIC
- 20 SPAȚIU DE PICNIC (ACOPERIT)